

ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ МЕДУ ПРИ ЗГОДОВУВАННІ РІЗНОЇ КІЛЬКОСТІ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ «ГУМІЛІД»

Л. М. Ковальська, к. с.-г. н., н. с., *І. І. Ковальчук*, к. вет. н., с. н. с.

inenbiol@mail.lviv.ua

Інститут біології тварин НААН

Враховуючи, що основним споживачем продуктів бджільництва є людина, останніми роками в Україні й у світі актуальними стають розробки і впровадження екологічно чистих, не токсичних, високоефективних кормових добавок, які можна застосовувати тваринам та бджолам з кормом. Поліфенольні препарати, отримані з торфу, відомі своїми імуномодулюючими, адаптогенними та антиоксидантними властивостями. Такі препарати нетоксичні, швидко метаболізуються в організмі тварин, завдяки наявності значної кількості функціональних груп характеризуються високою біологічною активністю і здатні до хелатоутворення. У зв'язку з цим, актуальним є вивчення добавок для бджільництва на основі гумінових продуктів, що поповнить витрати біологічно-активних речовин організму людини в повсякденному житті. Тому метою наших досліджень було з'ясувати вплив біологічно активної кормової добавки «Гумілід» на якісні показники меду.

Дослідження були проведені на бджолах карпатської породи на пасіці с. Кореличі Перемишлянського району, Львівської області, поділених на контрольну і дві дослідні. У дослідний період проводилося згодовування цукрового сиропу з додаванням різної кількості кормової добавки «Гумілід». Добавка гумінової природи здатна утворювати хелатні сполуки з мікроелементами, що дає можливість підвищувати їх засвоєння тваринами. Бджолам контрольної групи згодовували цукровий сироп. Тоді як бджолам першої дослідної групи до цукрового сиропу вводили 0,5 мл добавки «Гумілід», а другої дослідної групи — 1 мл добавки «Гумілід». Дослідження тривали протягом місяця.

Одержані результати досліджень фізико-хімічних показників показують нижчий вміст проліну в меді II і III дослідних груп порівняно з контролем, проте ці зміни були не вірогідні. Діастазне число, тобто активність ферменту діастази, залежить від багатьох чинників: видового складу рослин, з нектару якого мед приготовлений, ґрунтових і кліматичних умов їх зростання, погоди, інтенсивності нектаровиділення, сили сімей та інших чинників. При визначенні діастазного числа меду I і II дослідних груп бджіл відзначено збільшення цього показника відповідно на 16,6 ($P < 0,01$); 33,7 % ($P < 0,001$) щодо контролю. Також важливим показником якості меду є масова частка води у ньому. Процес вилучення зайвої води триває протягом усього періоду, починаючи від збирання його з квіток до запечатування меду в комірках стільників. Виготовляючи мед, бджоли переробляють нектар — випаровують воду, переміщують у стільники та обробляють його ферментами. Згідно наших досліджень нижчою була масова частка води у дослідних зразках меду в II групі у 1,2 раза, що вказує на його кращу зрілість і діастазну активність. Від наявності кислот у значній мірі залежить аромат і смак меду. За результатами наших досліджень рН меду суттєво не змінювалось у всіх досліджуваних зразках, що свідчить про незначний вплив кормової добавки на цей показник.

Таким чином, отримані результати досліджень щодо додаткового згодовування з цукровим сиропом різної кількості кормової добавки «Гумілід» зумовлювало певні відмінності якісних показників меду між дослідними групами. Результати досліджень вказують, що оптимальною дозою для медоносних бджіл є 0,5 мг добавки «Гумілід». Збагачення цукрового сиропу такою кількістю кормової добавки сприяє підвищенню якісних показників меду, вмісту проліну, активності діастази та зменшенню його вологості.